

Memòria 2020

Memòria de les
Càritas diocesanes
amb seu a Catalunya

Càritas
Catalunya

Sumari

1	Pròleg	3
2	Presentació	5
3	Identitat i organització	9
4	Programes i projectes de la Memòria 2020	11
5	Perfil de les persones ateses per l'acció social	21
6	Entitats vinculades	31
7	Comunicació, sensibilització i denúncia	44
8	Animació comunitària	46
9	Dades econòmiques 2020	48
10	Persones al servei de persones	50
11	Sigues part de la solució contra la pobresa	51
12	Càritas diocesanes amb seu a Catalunya	52

Edita: Càritas Catalunya. C/ dels Àngels, 18, entresol – 08001 Barcelona. Tel.: 934 126 864. NIF: R2500299I. **Consell de redacció:** Grup de Treball de la Memòria anual. **Coordinació:** Càritas Catalunya. **Disseny:** ESSA Estructura de Comunicació. SL. **Fotografies:** Banc audiovisual de Càritas Catalunya – Pepe Navarro, Mingo Venero. **Correcció:** Marina Miralles. **Impressió:** AGPOGRAF, SA. Barcelona, juliol de 2021.

Càritas Catalunya permet la reproducció, la difusió i còpia de qualsevol d'aquests continguts d'aquesta publicació, sempre que sigui citant la font i la data de la publicació. Estan expressament excloses d'aquest permís, qualsevol de les imatges/fotografies, que queden protegides pel dret a la propietat intel·lectual. Se'n podrà tenir autorització prèvia petició per escrit a info@caritascatalunya.cat.

A Càritas ens importa la salut del nostre planeta. El paper per imprimir aquesta memòria prové de fonts sostenibles i certificades.

1. Benvolguts germans i germanes,

Fa uns dies celebràvem la solemnitat de Corpus Christi i recordàvem un any de foscor i d'incertesa. L'any de la pandèmia ha marcat les nostres vides, les de totes les persones que formem part d'aquest país tan vital. La crisi va esclatar i, durant el primer mes de confinament, les Càritas de les diòcesis amb seu a Catalunya van veure com es duplicava el nombre de persones ateses als seus serveis d'emergència i com es triplicaven les ajudes econòmiques per a aliments.

Malgrat la greu situació, Càritas no va tancar; va treballar més que mai i va adaptar els seus serveis d'acollida i acompanyament a la realitat sanitària. Els moments van ser molt difícils, perquè molts dels més de 12.000 voluntaris i voluntàries de tot Catalunya es van haver de confinar perquè eren població de risc. Afortunadament, molts joves es van oferir per treballar com a voluntaris. Els treballadors i els voluntaris de Càritas van doblar els esforços per poder atendre integralment les persones.

Calien molts recursos econòmics per atendre l'allau de peticions (moltes persones i famílies venien per primera vegada). És per això que Càritas va organitzar quatre campanyes: "Càritasx3", "A només dos metres de tu", "La pobresa també rebrota" i "Bon Nadal però per a tothom". Els resultats van ser molt esperançadors gràcies a la gran resposta solidària de la ciutadania.

Gràcies al suport de les nostres comunitats, va ser possible crear un fons d'emergència COVID-19 i aprovar pressupostos extraordinaris amb l'objectiu d'ajudar les persones i famílies que estaven patint greument la crisi econòmica.

El coronavirus ha fet ploure sobre mullat, ja que veníem d'una crisi econòmica i social no resolta. Com sempre en aquestes crisis, les famílies que ja es trobaven en situació d'exclusió social tornen a patir les pitjors conseqüències de l'aturada de l'economia.

La recuperació econòmica i social no serà fàcil per a moltes persones que han quedat afectades greument per aquesta crisi. Segons els experts, la postcrisi pot afectar gairebé dos milions de persones a Catalunya. Aquestes persones segurament no tindran cobertes les necessitats més bàsiques, com l'alimentació, el treball i l'habitatge.

La situació és complexa. Cal fer tots els esforços per fer front a la creixent desigualtat social provocada per la crisi. Cal una gran tasca de conscienciació i un treball en equip del sector públic i el sector privat, les entitats civils i socials, per pal·liar la difícil situació per la qual estan passant tants germans nostres. Cal que fem un ús eficaç i correcte dels recursos públics i n'evitem el malbaratament. El papa Francesc expressa aquest desig: "Anhelo que en aquesta època que ens toca viure, reconeixent la dignitat de cada persona humana, puguem fer renéixer entre tots un desig mundial de germanor" (*Fratelli tutti*, 8).

Benvolguts germans i germanes, tant de bo que fem nostra la paràbola del bon samarità. Amb els seus gestos, va reflectir que "l'existència de cadascun de nosaltres està vinculada a la dels altres: la vida no és un temps que passa, sinó un temps de trobada" (papa Francesc, 2017). Davant la crisi, hem de recordar que no és una opció possible viure indiferents davant del dolor.

No podem deixar que ningú quedi al marge. Ens hem de commoure i actuar davant de la injustícia i de la desigualtat. Tots estem cridats a aquesta missió i ho hem de fer units amb l'esperança de deixar un món millor per a les noves generacions. No podem oblidar que cada germà nostre, especialment el que pateix més, és imatge de Déu, a qui volem estimar i servir. *Ubi caritas et amor, Deus ibi est* (on hi ha caritat i amor, allí hi ha Déu).

+ Card. Joan Josep Omella Omella

Arquebisbe de Barcelona i responsable de la pastoral social en l'àmbit de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET)

Bisbe Delegat de la CET a Càritas Catalunya

2. La COVID-19, una gran oportunitat per repensar nous ponts de solidaritat

El sotrac de la COVID-19, l'estat d'alarma i el llarg període de confinament han establert un abans i un després a les nostres vides: reclusió preventiva a les llars, desregulació de models productius, sous a la corda fluixa, increment desbocat de l'atur, impossibilitat de poder acompanyar tants familiars i amics que tristament ens han deixat, polítiques migratòries i d'asil desateses, pobresa extrema. Tot plegat, una sacsejada social, econòmica i emocional considerable. La riuada de la pandèmia ha enderrocat moltes estructures que intuïem sòlides i probablement res no tornarà a ser igual. Però, malgrat tot aquest devesall d'inseguretats i sacrifici, Càritas no ha tancat.

Durant tot aquest temps, Càritas ha pogut aprofundir la mirada cap a les famílies més vulnerables i en situació d'exclusió social. Una mirada de preocupació i tendresa que vol anar més enllà del que ha estat l'acompanyament i la intervenció presencial per pal·liar les cues de la fam. Una mirada d'esperança per tal de preguntar-se de quina manera les famílies han pogut afrontar aquesta difícil situació en l'atenció als infants, les persones grans, els lloguers, la cobertura del gas, de la llum i de l'aigua, sense oblidar en cap moment les necessitats sanitàries del dia a dia.

Amb l'arribada de l'estiu es produí un lleuger respir per a moltes de les famílies afectades per la creixent vulnerabilitat i minvà la desocupació entre les llars acompanyades per Càritas. Però aquesta oxigenació estival no va acabar d'omplir del tot els pulmons de les famílies, ja que tot i la presència de més oportunitats laborals, a Catalunya, prop de la meitat de les persones ateses per Càritas continuaven buscant feina i gairebé dues de cada tres famílies sobreviuen amb una feina informal, i el 20,2 % de les persones ateses per les Càritas catalanes vivien en llars que no comptaven amb cap ingrés econòmic. Una estadística que gairebé ha duplicat la realitat de les famílies que patien aquesta greu situació abans d'esclatar la pandèmia, a mitjans de març de 2020. Això s'ha traduït en el fet que més de la meitat de les llars acompanyades per Càritas s'hagin trobat immerses en situació de pobresa severa (55,3 %).

Les mesures de protecció social van ser i encara són insuficients. El 93,5 % de les famílies acompanyades per les Càritas catalanes no cobra la Renda Garantida de Ciutadania (RGC). Només el 9,7 % de les famílies reben correctament aquesta prestació i gairebé el 50,5 % de les famílies transiten en el desconeixement administratiu per demanar-la. Un 64 % de les famílies ateses per les Càritas de Catalunya tampoc no té informació sobre l'Ingrés Mínim Vital (IMV) i només un 19,4 % considera que té prou informació per a poder iniciar-ne la tramitació oficial.

El confinament ha posat també en evidència la desigualtat tecnològica. La denominada bretxa digital s'ha convertit en un factor creixent d'exclusió social. Més del 40 % de les llars en situació de vulnerabilitat i ateses per les Càritas de Catalunya es troben encara en situació pandèmica de desconexió tecnològica, sigui perquè no disposen d'Internet, dispositius informàtics o competències suficients per a la desitjada comunicació digital.

Un dels àmbits en què més clarament s'ha identificat aquesta bretxa digital, com a motor d'exclusió, ha estat l'educatiu. Més del 50,6 % de les llars ateses per Càritas, en les quals hi viuen menors, han tingut moltes dificultats per poder aconseguir que els seus fills mantinguessin el rendiment escolar normalitzat que els permetés d'assolir els aprenentatges amb garanties d'èxit.

Es tracta d'unes preocupacions que també han impactat sobre la salut psicoemocional de moltes persones i prop del 47,2 % de les llars ateses per Càritas es troben, ara, en una situació pitjor que durant els primers mesos de confinament.

En aquest context, la necessitat de més suports fa del tot imprescindible un domini segur de les xarxes socials. El confinament derivat de la pandèmia ha debilitat les capacitats d'ajuda material (recerca de feina, préstec de diners...), i això ha dificultat la represa normalitzada de les relacions socials, amb el consegüent risc d'aïllament acumulat. Certament, al llarg de la pandèmia, la solidaritat i la generositat demostrada per moltes persones i sectors empresarials han contribuït a reduir i apaivagar tots aquests dèficits de desprotecció. També hi ha contribuït favorablement l'entrada de nous perfils de voluntariat amb persones de menys de 40 anys.

La COVID, però, ens ha deixat sobre la taula un conjunt d'interrogants de futur, un seguit de dubtes sense respostes definitives, una creixent i perillosa fragilitat social. Més de la meitat de les llars ateses per Càritas no poden afrontar la cobertura de les despeses bàsiques. El 55,6 % de les persones viuen en llars on el dia a dia es veu sotragat per la dificultat de fer front a les despeses imprescindibles de subministraments del seu habitatge i el 52,6 % no pot pagar el lloguer o la hipoteca del lloc on viuen. La conseqüència de tot plegat és que una gran majoria d'aquestes llars s'han vist obligades a demanar ajuda econòmica o de qualsevol altre tipus, sigui a institucions (44,4 %), a l'Administració pública (28,4 %), o també a familiars i amics (49,9 %).

Atenent, doncs, aquesta situació que ja havíem anat patint durant els darrers anys, cal constatar que el tan desitjat ascensor social s'ha aturat. La precarització i l'alta incidència de la informalitat laboral, la temporalitat, els salaris baixos i irregulars, així com l'atur descontrolat, condemnen bona part de la nostra societat a romandre en la pobresa indefinida. El Fons Monetari Internacional (FMI), en el seu informe sobre la situació a la zona euro presentat el 24 de desembre de 2020, assenyala que hi ha una triple desigualtat que a Espanya avança amb molt de risc: territorial, intergeneracional i de gènere.

I per fer front amb realisme a tota aquesta inseguretat –alguns en diuen la corda fluixa d'un entorn sense xarxa protectora– ens caldrà repensar seriosament el futur. Ens caldrà construir nous ponts, consolidar noves passeres de solidaritat per tal de rescatar de la riuada pandèmica la fe en les persones. La por no ens pot fer perdre la humanitat. Hem de retrobar la vida en la senzillesa i en sintonia amb les lleis de la natura. Trobar l'equilibri i esborrar la polarització social que només genera aïllament. Reaprendre a fer-nos càrrec del que som i desplegar obertures, superar els defalliments, conèixer les limitacions que tenim, compartir experiències i equilibrar expectatives. Tal com va dir el papa Francesc en el seu missatge pasqual, “que el Senyor faci de nosaltres constructors de ponts i no de murs”.

Només així, amb corresponsabilitat de sintonia amb els altres, podrem donar sortida proactiva a solucions segures que requereixen més sensibilització i compromís des de tots els àmbits socials. Només així serem capaços de combatre la pobresa des de la diversitat integradora. Només així, repensant a fons el consumisme desbocat, cuidant, compartint i distribuint millor tots els béns que Déu ens ha donat, podrem retornar la dignitat a les persones i curar les múltiples ferides que genera la fragilitat extrema. I és que una caritat ben entesa només se sustenta en l'amor als altres, però, sobretot, en el dret merescut que cada persona ha de tenir per poder accedir i disposar de totes les oportunitats possibles.

Francesc Roig Queralt

President de Càritas Catalunya

3. Identitat i organització

Càritas

Què és Càritas?

En paraules del papa Francesc: “Càritas és la carícia de l'Església al seu Poble, és la carícia de la Mare Església als seus fills, la tendresa, la proximitat”.

Càritas Catalunya és l'entitat de servei a les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya i de coordinació d'accions.

La missió de Càritas

La missió de Càritas Catalunya és la de cohesionar, promoure i coordinar les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya en el seu servei d'acollida i acompanyament a les persones més vulnerables, i en el desenvolupament del seu compromís social i caritatiu.

Els valors

Els valors de Càritas Catalunya són la participació, la gratuïtat, la fraternitat, la justícia social, la transparència, la dignitat, la sostenibilitat i l'austeritat.

La visió

La visió de Càritas Catalunya és donar suport i facilitar els serveis necessaris a les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya. Aspira a ser un referent de compromís social, aposta per la construcció d'una societat justa i fraterna, en què tothom es pugui desenvolupar integralment i de manera inclusiva, i promou la participació efectiva de les comunitats cristianes.

4. Programes i projectes de la Memòria 2020

L'any 2020 les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya han adaptat la seva acció social a la situació de crisi social provocada per la COVID-19. Això ha implicat dedicar més recursos a la cobertura de les necessitats bàsiques, així com el tancament de les activitats grupals o l'adequació de l'acompanyament per nous canals de comunicació que permetessin complir amb les mesures sanitàries, com per exemple, per via telemàtica.

1. Programa d'Acollida i acompanyament (334 projectes)

1.1. Centres d'acollida i acompanyament (271 projectes)

L'objectiu és fer una primera acollida individual o grupal, si cal, i acompanyar la família o les persones per millorar la situació amb la seva participació activa.

1.2. Espais relacionals (63 projectes)

Aquests espais estan concebuts per fomentar la relació entre persones que es troben soles o amb poca xarxa social. S'hi promou el coneixement i l'ajuda mútua, així com el suport i l'intercanvi de pautes culturals.

2. Programa de Cobertura de les necessitats bàsiques (706 projectes)

2.1. Serveis d'Ajudes Econòmiques (SAE) (213 projectes)

Aquest servei facilita ajuts econòmics en metàl·lic a persones i famílies perquè puguin fer front a les despeses d'alimentació, lloguer, habitacions rellogades, transport, despeses escolars, medicació, etc. Són temporals i sempre es porten a terme amb un seguiment social de la persona o família per part dels professionals de Càritas.

Des dels **334** projectes s'han acollit i acompanyat més de **146.000** persones, amb una inversió de gairebé **4,3 milions** d'euros

Des dels **706** projectes s'han cobert les necessitats bàsiques de **96.000** persones, amb una inversió que supera els **13 milions** d'euros

Sabadell. Centre Sara

Des dels **225** projectes dedicats a la gent gran, s'han acompanyat més de **3.400 persones**, amb una inversió d'**1,1 milions** d'euros

2.2. Ajuts en espècie: aliments, roba, parament de la llar, material ortopèdic... (493 projectes)

Lliurament d'aliments, roba, productes d'higiene, parament de la llar i altres ajuts que permeten cobrir les necessitats bàsiques. La majoria formen part de la xarxa de les Càritas parroquials i arxiprestals. Actualment alguns punts s'estan agrupant en diferents centres de distribució d'aliments per oferir a les famílies una alimentació més completa i variada.

3. Programa de Gent gran (225 projectes)

3.1. Voluntariat a domicilis i en residències (92 projectes)

Es tracta de voluntaris i voluntàries que visiten periòdicament el domicili o la residència de persones grans que no tenen suport social. També inclou un seguiment telefònic. Aquests grups fan companyia, animen les residències, passen i acompanyen la gent gran al metge.

3.2. Espais de relació i suport grupal per a la gent gran (121 projectes)

Amb el suport de voluntariat s'organitzen activitats grupals: xerrades, jocs, gimnàstica, manualitats, sortides culturals i excursions per a persones grans sense suport social, generalment als locals de les parròquies.

3.3. Servei d'atenció domiciliària (12 projectes)

Aquest servei assistencial i educatiu és a domicili, i pretén donar suport a les activitats de la vida diària com la higiene, l'alimentació, la neteja, la salut i la cura de la persona. També inclou la vinculació de la persona a la xarxa familiar i social.

4. Programa de Sense Illar i habitatge (216 projectes)

4.1. Habitatges compartits (74 projectes)

Es tracta d'habitatges d'estada temporal per a persones soles, famílies o mares amb fills, o persones grans en situació de vulnerabilitat social. Tenen espais propis i serveis comuns com bugaderia, neteja o sala d'estar, i compten amb suport professional, educatiu i de voluntariat.

4.2. Centres d'acollida i suport a persones sense llar (de dia o residencials) (32 projectes)

Els espais diürns funcionen diàriament i ofereixen suport personal i serveis com àpats, orientació sanitària, dutxa, bugaderia, consigna i domiciliació de correu... Altres centres d'acollida són residencials de 24 hores. Es tracta de recursos de suport per a persones sense llar que tenen com a objectiu la reincorporació a la vida social, cultural i de lleure de l'entorn. S'hi ofereix la possibilitat de fer un procés tant personal com grupal.

Des dels **216** projectes per lluitar contra l'exclusió residencial, s'han acollit prop de **6.700** persones, amb una inversió de gairebé **5,4 milions** d'euros

Torredembarra. Programa de Gent gran

4.3. Pisos de lloguer social per a persones soles o famílies (105 projectes)

Aquest servei ofereix allotjament en pisos de lloguer assequible a persones soles i a famílies amb fills que tenen problemes per accedir al mercat de lloguer a causa de la seva situació econòmica i/o de vulnerabilitat social. Són habitatges d'estada temporal.

4.4. Millora de l'habitabilitat (reformes i adequació de l'habitatge) (1 projecte)

En aquest servei, un equip de voluntaris especialitzats fa visites a domicili. Realitzen una auditoria energètica i de condicions de l'habitatge, estableixen les accions de millora de l'habitatge i de l'eficiència energètica pertinents i sensibilitzen sobre estalvi energètic i consum responsable. Es dona suport en les millores d'habitabilitat, en funció de cada cas.

4.5. Servei de Mediació en Habitatge (SMH) (4 projectes)

Servei de prevenció de l'exclusió residencial basat en la mediació entre les persones o famílies que no poden pagar i els propietaris dels habitatges o les entitats financeres. També fa mediació en famílies que tenen dificultats per assumir el lloguer i facilita assessorament en els contractes.

Torelló. Pis compartit per a homes

5. Programa de Família i infància (226 projectes)

5.1. Centres oberts o de lleure per a infants, adolescents i joves (16 projectes)

Els centres oberts i de lleure s'adrecen a infants i adolescents d'entre 6 i 16 anys i a joves d'entre 16 i 21 anys i les seves famílies. Obren diàriament i en horari extraescolar de tarda-vespre, i s'hi duen a terme diferents programes d'habilitats i de creixement emocional, i activitats com el reforç escolar, esports, recerca de feina... S'hi vetlla pel seu creixement personal i perquè tinguin un bon estat de salut. Normalment s'hi garanteix el berenar i alguns dies el sopar. Alguns participants són immigrants que han vingut sols i no tenen familiars o amics que els puguin ajudar.

5.2. Reforç educatiu i pedagògic individual i grupal (143 projectes)

Aquests reforços compten amb professionals contractats i voluntaris que ajuden dues tardes per setmana infants i adolescents en etapa d'escolarització obligatòria, a fer les tasques escolars i millorar els hàbits d'estudi i treball.

5.3. Serveis de suport a famílies amb infants, a mares soles amb fills... (58 projectes)

En els espais de guarda, els infants són atesos mentre els pares i/o les mares fan cursos de formació d'oficis o de llengua. Amb el suport de professionals, voluntariat i els mateixos pares, els infants poden jugar i fer activitats.

Els centres de suport maternoinfantils són espais de suport diari per a dones en estat de gestació avançat i/o amb fills d'entre 0 i 3 anys. La seva finalitat és acompanyar les dones en la cria dels seus fills i ajudar a consolidar llaços afectius protectors i generadors d'amor. També s'hi ofereixen tallers grupals per a famílies amb infants petits.

En altres projectes s'acompanya diàriament famílies amb fills menors de 6 anys. Se'ls acompanya de manera integrada i integral en els diferents aspectes de la vida familiar: cria dels petits i els seus germans, temes escolars, formació dels pares i mares, recerca d'habitatge, salut...

5.4. Servei d'atenció a domicilis per a famílies (3 projectes)

Es tracta d'un servei assistencial i educatiu a domicili per donar suport a les necessitats de la vida diària com: la higiene, l'alimentació, la salut, la cura dels fills, l'organització de la llar...

5.5. Centres residencials per a famílies i infants (6 projectes)

Són per a dones soles, per a dones amb fills i alguns per a infants sols. N'hi ha que són per a situacions d'urgència en casos de violència domèstica. D'altres són per poder-s'hi estar un any o més. S'hi ofereix un espai de contenció i seguretat i s'hi acompanya les persones en el seu procés de recuperació de les situacions de violència i/o vulnerabilitat que han viscut.

En els **226** projectes adreçats a les famílies, hi han participat prop de **5.200** persones, amb una inversió de **6,1 milions d'euros**

Ripoll. Pis compartit per a dones

El programa de Salut ha atès **842 persones** des dels **28 projectes**, amb una inversió de **564.118,24 d'euros**

6. Programa de Salut (28 projectes)

6.1. Suport psicològic individual, grupal o comunitari (24 projectes)

Aquest servei presta atenció professional (psicològica, psiquiàtrica i d'infermeria) tant ambulatoria com a domicili, treballant amb un pla terapèutic individual, familiar o grupal segons les necessitats de cadascú, per ajudar les persones a resoldre els conflictes emocionals i relacionals. També inclou atenció psiquiàtrica per a malalts mentals severes.

Des del servei també es dona assessorament i suport als professionals de Càritas per poder fer intervencions amb persones que pateixen algun tipus de trastorn mental.

S'hi ofereix un espai de contenció i seguretat i s'hi acompanya les persones en el seu procés de recuperació de les situacions de violència i/o vulnerabilitat que han viscut.

6.2. Centres residencials i d'acollida per a persones amb malalties (4 projecte)

Espais residencials o no, per atendre, acompanyar i tractar educativament i terapèutica persones amb problemes d'addiccions i que es troben en situacions de vulnerabilitat social i econòmica.

CECAS. Barcelona. Hort urbà

7. Programa d'Educació i formació per a adults (118 projectes)

7.1. Centres d'acollida i aprenentatge de la llengua a diferents nivells (95 projectes)

En aquests centres es treballa la incorporació de les persones en la societat d'acollida i es porten a terme cursos de llengua catalana i castellana de diferents nivells. N'hi ha que ofereixen servei de guarderia o cangur.

7.2. Educació i formació d'habilitats personals i relacionals (23 projectes)

Tenen com a objectiu que les persones que ho requereixin treballin els factors que afavoreixen o dificulten la seva inclusió personal, vital i social: formació, salut, relacions –família, amics, parella, lleure–, entorn, organització de la vida quotidiana, situació econòmica, estat d'ànim, etc., normalment com a pas previ per iniciar un itinerari laboral.

Terrassa. Projecte Connecta

En els **118 projectes** adreçats a l'educació i formació dels adults, hi han participat prop de **4.600 persones**, amb una inversió de **367.268,41 d'euros**

S'han portat a terme **203 projectes** per a la inserció sociolaboral i l'economia social, amb més de **9.800 participants** i una inversió de **5,8 milions d'euros**

8. Programa d'Inserció sociolaboral i economia social (203 projectes)

8.1. Orientació sociolaboral (89 projectes)

En aquests projectes s'ofereix informació, orientació i assessorament laboral, a escala individual i grupal. Es treballa el currículum de la persona, les necessitats de formació...

8.2. Formació ocupacional i professional (48 projectes)

Es porten a terme formacions tecnicoprofessionals relacionades amb el mercat de treball: atenció a persones grans i infants, electricitat, jardineria, peixateria, cuina, logística, etc. N'hi ha que ofereixen servei de cangur per tal de facilitar-hi l'assistència als pares i mares.

8.3. Intermediació sociolaboral (37 projectes)

Les persones hi aprenen i milloren les eines de recerca de feina i hi poden millorar les seves competències laborals.

8.4. Empreses d'inserció i fundacions laborals (16 projectes)

Són empreses o fundacions de Càritas creades per facilitar la inserció laboral de persones que es troben en situació de vulnerabilitat social i laboral des d'una empresa econòmicament rendible, en la qual es mantenen criteris de qualitat en la prestació de serveis i la gestió, de manera que es contribueix al desenvolupament sostenible, econòmic i social. S'ofereixen i es mantenen llocs de treball amb formació, acompanyament i seguiment personalitzat en complementarietat amb els agents socials i institucionals del territori.

La relació d'aquestes empreses es pot consultar a la pàg. 31.

8.5. Altres iniciatives d'economia social (13 projectes)

S'ofereix suport, formació i acompanyament a persones amb dificultats d'inserció laboral que, havent finalitzat amb èxit un procés formatiu i/o d'orientació sociolaboral, estan preparades i motivades per tirar endavant la seva pròpia experiència laboral d'autoocupació.

Lleida. Curs de costura

9. Programa d'Assessoria jurídica (24 projectes)

9.1. Assessoria jurídica general (4 projectes)

Està formada per un equip d'advocats contractats i/o voluntaris que assessoren les persones en diversos àmbits (laboral, d'habitatge, familiar, penal i civil).

9.2. Assessoria jurídica en temes d'estrangeria (20 projectes)

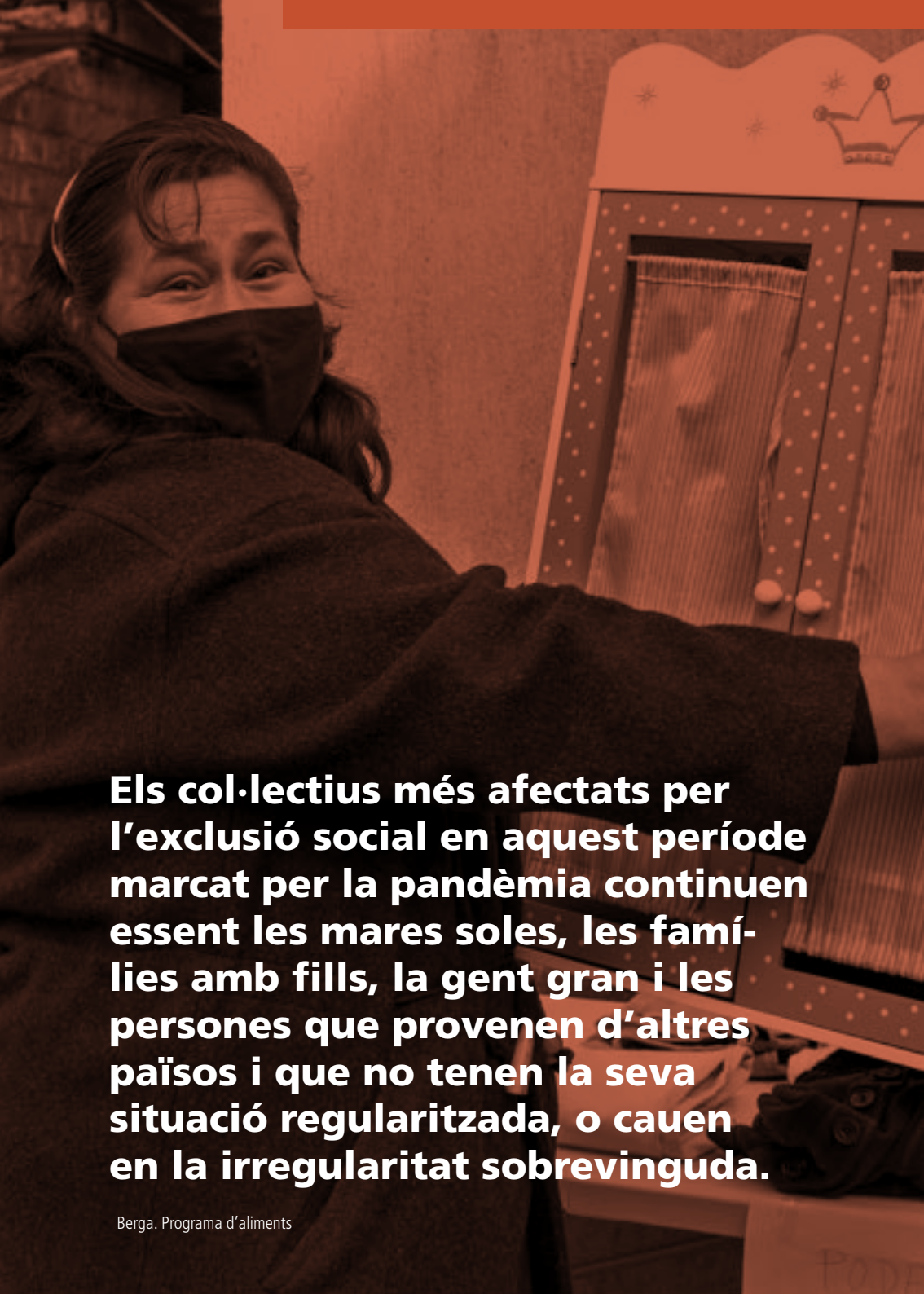
Es tracta d'un equip d'advocats especialitzats en temes migratoris que ofereix una atenció individualitzada informant, assessorant i tramitant permisos, recursos, nacionalitats... al col·lectiu d'immigrants que s'atenen als territoris de Càritas. També es sensibilitza i es forma a la comunitat sobre temes i tràmits jurídics.

Tarragona. Programa de Migració

Des dels **24 projectes** s'han assessorat prop de **5.700 persones** amb una inversió de **579.455,04 d'euros**

Els col·lectius més afectats per l'exclusió social en aquest període marcat per la pandèmia continuen essent les mares soles, les famílies amb fills, la gent gran i les persones que provenen d'altres països i que no tenen la seva situació regularitzada, o cauen en la irregularitat sobrevinguda.

5. Les persones ateses per l'acció social

L'any 2020 ha estat **un any marcat per la COVID-19** i la crisi sanitària, econòmica i social que ha provocat. Un fet social total que ha afectat tota la població, però que **ha tingut una especial virulència en les persones que ja partien d'una situació de major vulnerabilitat**: la pràctica paralització de molts sectors econòmics a casa nostra ha provocat una destrucció d'ocupació que ha estat més intensa en l'economia informal. I les persones que vivien al dia dins l'economia informal es van trobar d'un dia per l'altre sense cap font d'ingressos, sense accés a prestacions i moltes d'elles sense poder comptar amb l'ajuda de persones properes, precisament perquè les persones més properes també estaven afectades per la mateixa crisi. També les famílies amb menors van ser un col·lectiu molt afectat pel tancament de les escoles durant el confinament i per la dificultat de conciliació i d'acompanyament dels menors en les tasques educatives i escolars. D'altra banda, l'aïllament, que afecta especialment la gent gran, s'ha vist endurit i, si bé no és una realitat nova, la situació d'aïllament físic a la qual s'han vist sotmeses moltes persones grans ha intensificat aquesta situació. La vulnerabilitat social evidenciada en aquesta crisi també posa de manifest els escassos recursos que existeixen per afavorir les cures en els domicilis, propiciant desprotecció en la gent gran i en les persones cuidadores.

Per tant, plou sobre mullat per a moltes persones que acompanyem des de Càritas. Persones que ja es trobaven **en situació d'exclusió social severa**, i que han vist com les seves condicions de vida han tornat a empitjorar. Persones que segueixen evidenciant problemàtiques estructurals del nostre model, com **la precarietat laboral**, en forma d'elevada temporalitat i sous insuficients; **l'elevat preu de l'habitatge** o dels subministraments i les situacions de **soledat no volguda**, amb una vulneració constant dels drets socials més bàsics i, especialment, **dels drets que anomenem de "baixa intensitat"**, com l'ocupació, l'habitatge, la garantia d'uns ingressos mínims, els serveis socials, el suport a la criança i l'atenció a les persones amb dependència o amb limitacions en la seva autonomia funcional.

L'any 2020,
141.194 llars
on viuen
272.702 persones
es van beneficiar
de l'acció social
de les Càritas amb
seu a Catalunya,
cosa que representa
un augment del 26 %
respecte al 2019.

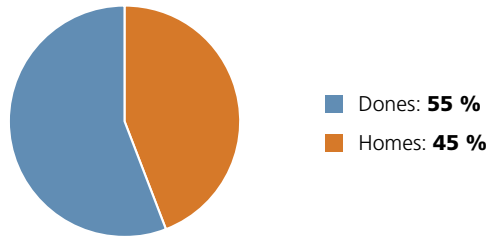

Continuen essent majoritàries les atencions a famílies amb fills (**53 %**).

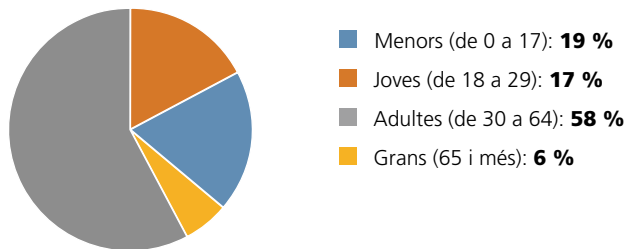
Destaca també l'elevada proporció de persones soles ateses, un **22 %** del total.

Sexe de les persones ateses

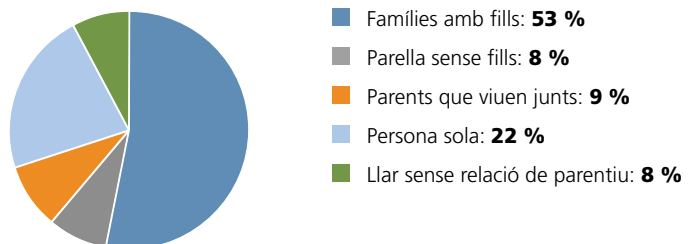
A Càritas hem continuat atenent més dones que homes, amb una proporció del 55 % femenina i del 45 % masculina, una tendència similar a la dels anys anteriors.

Edats

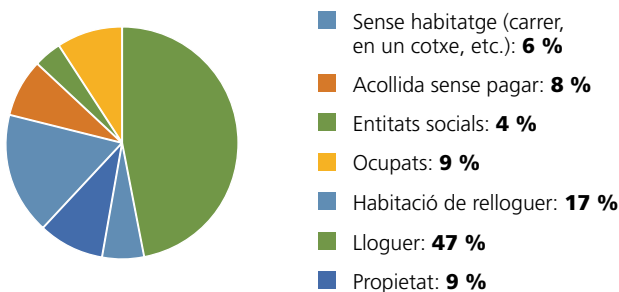
Segons les franges d'edat de les persones ateses, més de la meitat de les persones són adultes (58 %), i de la resta, el 19 % són menors, el 17 % són joves de 18 a 29 anys i el 6 % són persones de 65 anys o més.

Tipus de convivència

Segons el tipus de convivència, **continuen essent majoritàries les famílies amb fills**, un col·lectiu que ha augmentat el seu pes dins el total durant el 2020, posant de manifest que la pandèmia ha afectat de manera intensa les famílies amb menors. Així, el 2020 passen a representar el 53 % de les persones ateses. Pel que fa a les persones soles, si bé és el segon col·lectiu atès més nombrós, ha tingut una disminució de 10 punts en el seu pes dins el total, fins al 22 %.

Tinença de l'habitatge

Segons la tinença de l'habitatge de les persones ateses, cal destacar com **les formes d'habitatge que no considerem digne afecten un nombre elevat de les llars ateses**. En concret, **la proporció de persones ateses que viuen de relloguer és el 17 % del total**. Són persones que viuen amb la **inseguretat** de no saber quan les poden fer fora de la seva habitació, que potser pateixen restriccions per fer servir el lavabo o la cuina, que han de compartir l'habitatge amb persones desconegudes **i que ho tenen molt difícil per poder-se empadronar**, cosa que les deixa sense accedir a drets bàsics com l'educació o la sanitat. **La proporció de persones sense habitatge se situa en el 6 %**; les que estan acollides en cases de familiars o d'amics en el 8 %; les que estan acollides en entitats socials en el 4 % i les que estan ocupant se situen en el 9 %. **En total, el 44 % de les persones ateses es troba en un habitatge que no considerem digne**. Pel que fa a la resta, el 47 % viu en règim de lloguer, i el 9 % restant, en règim de propietat.

El **44 % de les persones ateses** no disposa d'un habitatge digne.

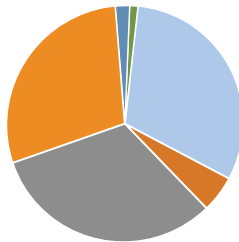

Destaca el nombre de les persones ateses provinents de l'Amèrica del Sud i l'Amèrica Central, que representen el **32 %**.

El **33 %** de les persones ateses està en situació administrativa irregular.

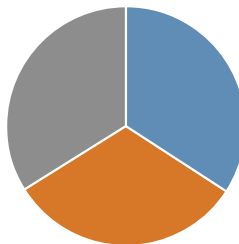
Zona de naixement

Segons la zona de naixement, el pes de les persones ateses provinents **de l'Amèrica del Sud i Amèrica Central continua en un nivell alt, del 32 %**, malgrat el tancament de fronteres durant els mesos de confinament. Hi segueixen les persones nascudes a l'Àfrica, amb un pes del 29 %. Pel que fa al nombre de persones ateses nascudes a Espanya, se situen en el 31 % del total.

- Espanya: **31 %**
- Resta d'Europa: **5 %**
- Amèrica del Sud i Central: **32 %**
- Àfrica: **29 %**
- Àsia: **2 %**
- Resta: **1 %**

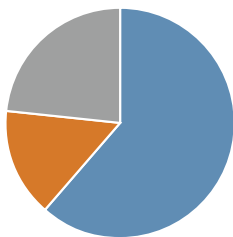
Situació legal

- Nacionalitat espanyola: **33 %**
- Estranger amb situació administrativa regular: **34 %**
- Estranger amb situació administrativa irregular: **33 %**

Pel que fa a la situació administrativa, es distribueix en proporcions pràcticament idèntiques entre les de nacionalitat espanyola (33 %), en situació administrativa regular (34 %) i en situació administrativa irregular (33 %). Aquest darrer col·lectiu, amb encara menys oportunitats i amb una vulneració constant dels seus drets ens ha de portar a reflexionar. **Les actuals polítiques de migració no posen la persona en el centre**, al contrari, dificulten l'accés d'aquestes persones a drets tan bàsics com la sanitat, el treball o la participació en la nostra societat, i fomenten pràctiques abusives o l'explotació laboral.

Situació laboral

- Actiu a l'atur (busca feina): **64 %**
- Actiu que treballa: **16 %**
- Inactiu (pensionista, no busca feina i no treballa...): **20 %**

Finalment, segons la situació laboral, el **64 % de les persones ateses està a l'atur**, cosa que reflecteix l'estreta relació entre les situacions d'atur i l'exclusió social. El 16 % de les persones ateses tenen una feina, que sempre és **precària** i no els permet cobrir les seves necessitats bàsiques.

De fet, moltes llars veuen com les persones que assumeixen les despeses treballen moltes hores, i malgrat l'esforç personal i familiar, requereixen ajudes econòmiques per arribar a final de mes. **Des de Càritas seguim constatant que tenir un sou no garanteix poder pagar les despeses de la llar i tenir una vida digna.** La parcialitat involuntària, l'elevada temporalitat i les condicions abusives de treballar sense contracte són les fonts principals de precarietat laboral, encara més malmesa amb la pandèmia.

Com a conclusió, per afrontar aquesta crisi social provocada per la pandèmia, **calen polítiques socials que situïn les persones en situació de més vulnerabilitat al centre.** Ens cal recuperar, en primer lloc, **una política de consensos en matèria social**, que estableixi com a prioritats la garantia del **dret a un habitatge digne** per a totes les persones, la garantia d'uns **ingressos mínims** amb un encaix adequat entre l'Ingrés Mínim Vital i la Renda Garantida de Ciutadania (ampliant-ne la cobertura i suavitzant totes les traves burocràtiques que tenen lloc en l'actualitat), i l'establiment de **plans d'ocupació específics** per als col·lectius més vulnerables. Finalment, cal tenir en compte que no només és important l'augment de la despesa social, **sinó també la seva redistribució** de manera que arribi a les persones en situació de més vulnerabilitat. I s'ha de seguir treballant per **recuperar la comunitat** com a lloc on es teixeixen les relacions de protecció entre les persones.

El **64 %** de les persones ateses es troben a l'atur o busquen feina.

Accions significatives

S@NTIR Espai d'Atenció Psicosocial

León Díaz. Quadre

Amb la irrupció de la COVID-19 totes les persones hem viscut un esdeveniment vital que ens ha obligat a conèixer com en som, de vulnerables, i a ser conscients que les emocions formen part del nostre dia a dia. Però abans de la COVID-19, les persones ateses als serveis de Càritas de la diòcesi de **Girona** ja presentaven situacions de vulnerabilitat fruit de factors psicosocials: pèrdua de feina, problemes d'habitatge, situació administrativa irregular, entre d'altres, que afectaven i afecten directament l'esfera emocional i que fan necessari abordar aquesta simptomatologia per evitar que es donin altres problemàtiques psicològiques més greus.

El Projecte S@NTIR Espai d'Atenció Psicosocial té com a objectiu general la millora del benestar psicològic de les persones més vulnerables. Per aconseguir-ho, es realitzen tota una sèrie d'activitats individuals i grupals, per pal·liar les situacions de vulnerabilitat social relacionades amb la manca de suport emocional i psicològic, augmentant la resiliència de les persones a través de l'aprenentatge d'estratègies d'afrontament psicològic i impulsant la participació en la comunitat de persones en situació de vulnerabilitat social, atenent al benestar psicològic.

El projecte té origen en els primers grups d'autoestima que van néixer a dues Càritas locals de la diòcesi; posteriorment va ser el Projecte Ubuntu, on l'atenció grupal continuava sent l'objectiu de l'acció. L'Ubuntu ha evolucionat a Projecte S@NTIR Espai d'Atenció Psicosocial, on l'atenció individual, grupal, telemàtica, telefònica i els tallers psicoeducatius són les eines que permeten atendre els participants que presenten situacions de fragilitat emocional amb clau comunitària.

Lleida. Voluntaris de suport als temporers

Creu Roja, Càritas i Arrels Sant Ignasi van crear un espai per pernoctar per a temporers a la parroquia de Sant Ignasi de Lleida

Tres entitats de **Lleida**, Creu Roja, Arrels Sant Ignasi i Càritas Diocesana de Lleida, que tenen l'objectiu d'atendre les persones en situació de vulnerabilitat i exclusió, i membres de la Plataforma Fruita amb Justícia Social es van unir al maig per poder acollir d'una manera senzilla les persones que arriben a la ciutat per a la campanya de la fruita a l'espera que el projecte de temporers s'iniciï com cada any.

Davant la situació d'excepció que s'estava vivint, les tres entitats col·laboraren per poder oferir una resposta d'hospitalitat que complementés el que l'Ajuntament de Lleida va portar a terme a partir del juny. Persones tècniques i voluntàries van obrir un espai temporal amb capacitat per a deu persones on se'ls ofereix un lloc on poder pernoctar, dutxar-se, prendre un plat calent i dormir, així com disposar d'una consigna per deixar les seves pertinències.

Bonpreu col·labora amb Càritas

Durant tot el mes d'octubre, el Grup Bonpreu va efectuar una campanya d'arrodoniment solidari en benefici de **Càritas Catalunya**, a través de les seves xarxes de supermercats amb l'objectiu que els diners recaptats ajudessin a donar suport, durant tres mesos, a 700 adults i infants que vivien en més de 200 llars ateses per Càritas en situació de pobresa perquè poguessin accedir a l'adquisició d'aliments o productes de primera necessitat, en funció de la seva situació socioeconòmica i composició familiar, facilitant-los els mitjans econòmics i l'acompanyament, perquè fossin elles mateixes, de manera autònoma, les que s'administressin.

Berga. Programa d'aliments

Els clients de Bonpreu i Esclat van efectuar 362.972 donacions que van fer possible recaptar 62.956,52 euros per a Càritas Catalunya.

25 anys acompanyant els últims dels últims

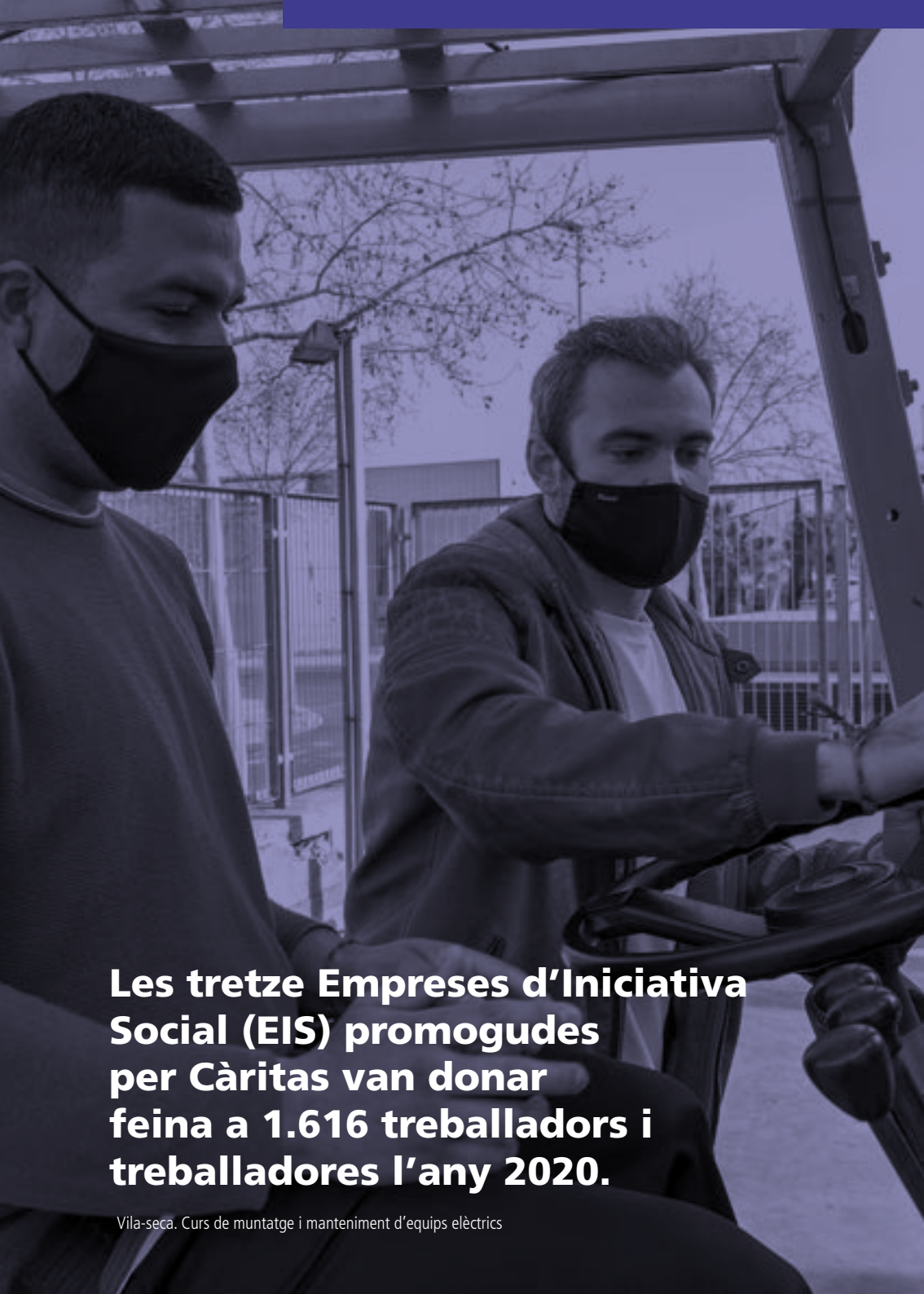
El Centre Sara, de Càritas Diocesana de **Terrassa**, va celebrar el 2020 el seu quart de segle d'existència. Va néixer el juliol de 1995, en un context social delicat per les pors i les inseguretats que generava el desconeixement de la malaltia del VIH.

Diverses persones amb convenciment van fer possible que el projecte fos una realitat: un servei d'acollida residencial amb suport professional les 24 hores del dia per a persones afectades amb VIH/sida i greus problemes d'exclusió social.

Al principi, l'acollida al Centre Sara estava orientada sobretot a fer un acompanyament digne cap a la mort. En canvi, avui dia aquesta acollida es fonamenta en un acompanyament integral vers la màxima autonomia de les persones ateses.

Sabadell. Centre Sara

A blue-tinted photograph showing two men in a workshop or training environment. Both men are wearing black face masks. The man on the right is seated and operating a piece of machinery, possibly a forklift or a similar vehicle, with his hands on the steering wheel. The man on the left is standing and looking towards the man operating the machinery. The background shows a fenced area with trees and a building.

Les tretze Empreses d'Iniciativa Social (EIS) promogudes per Càritas van donar feina a 1.616 treballadors i treballadores l'any 2020.

Vila-seca. Curs de muntatge i manteniment d'equips elèctrics

6. Entitats vinculades

Les Empreses d'Iniciativa Social (EIS) i les fundacions vinculades

Des dels anys noranta del segle passat, les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya van començar a crear Empreses d'Iniciativa Social (EIS) per tal de donar resposta a les necessitats de milers de persones que van patir la crisi del vuitanta. La pràctica totalitat d'aquests projectes d'inserció laboral ha continuat fins a l'actualitat. Concretament, el 2020, les Càritas diocesanes catalanes van comptar amb **13** EIS i 2 fundacions vinculades: la Fundació Centre Català de Solidaritat (CECAS) que treballa en l'àmbit de les drogodependències, i la Fundació Foment de l'Habitatge Social, que facilita una llar digna a famílies ateses per Càritas.

Càritas aposta per **l'economia solidària en tot el procés productiu**: l'obtenció de recursos, el finançament, la producció, la comercialització i el consum.

Gràcies als llocs de treball generats per les 13 empreses, així com els dels centres especials de treball i d'altres iniciatives socials a l'àmbit laboral, Càritas crea llocs de treball protegits per a persones que no troben una oportunitat en el mercat laboral. En aquest sentit, l'any 2020, les tretze EIS van inserir laboralment **1.616 treballadors i treballadores**.

Els serveis que ofereixen aquestes empreses són molt variats: reciclatge de residu tèxtil, missatgeria sostenible, mudances i transports, bugaderia, arranjament d'habitatges, lloguer de materials per a càterings, botigues de roba de segona mà, neteja en general (obres, trasllats, establiments comercials, etc.), manteniment de locals, habitatges i comunitats, buidatge de locals i trasllat a la deixalleria, jardineria, venda, lloguer i reparació de bicicletes, etc.

APASOMI

Brins
d'oportunitats
per a tothom

Cartaes
Serveis d'habitatge social

CECAS
Centre Català de Solidaritat

ecosol
economia solidària

Habitatge Social

Foment de l'Habitatge Social
Formació i Treball

FUNDACIÓ
Centre Català de Solidaritat

ETXALAITES
volem feina

FUNDACIÓ
XAVIER
PAULES

Grup
SRAPais

TREBALL
D'IGNE

TROBALLES
Treballer Empresa d'Inserció, SEU

El 2020 cal esmentar especialment la creació de la tretzena empresa d'inserció, Treball Digne de Càritas Diocesana de Vic, i la inauguració de noves botigues de roba de segona mà a Barcelona, Balaguer, Igualada i Manresa, entre d'altres.

El volum de gestió de les 13 EIS el 2020 va ser de **22,9 milions d'euros**.

6.1. Les Empreses d'Iniciativa Social (EIS)

APASOMI

APASOMI, l'empresa d'inserció de Càritas Diocesana de **Terrassa**, l'any 2020 va engegar una nova línia de treball basada en serveis de neteja i trasllats a partir de la qual s'han creat tres llocs de feina estables.

També, el personal d'estructura provinent d'un procés d'inserció ha augmentat del 50 % al 67 %, persones que en un passat van trucar a la porta de Càritas.

Un 78 % de les contractacions anuals han estat dones, i de les **21 persones** acompanyades s'han aconseguit tres insercions al mercat ordinari.

APASOMI ha accelerat la digitalització necessària per fer front a la bretxa digital.

Els recursos aplicats el 2020 van pujar a **399.963,23 euros**

Brins d'Oportunitats

Brins d'Oportunitats, El és una empresa de serveis de neteja general i manteniment integral de Càritas Diocesana de **Sant Feliu de Llobregat**.

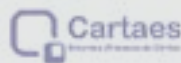
Gavà. Brins d'Oportunitats

Aquest 2020 Brins d'Oportunitats ha iniciat un nou projecte amb el suport del SOC, que ha permès contractar 5 joves extutelats i un tècnic enginyer agrònom que s'encarrega de la formació i l'acompanyament d'aquests joves. L'objectiu és capacitar-los perquè puguin accedir al mercat laboral. La formació es fa a través del treball en tasques agrícoles vinculades a la vinya, l'olivera, l'horta, la recuperació de murs de pedra seca, en tasques forestals i en jardineria.

El 2020 va donar feina a **32 persones** amb un pressupost de **453.240 euros**.

Cartaes Tàrrega

Cartaes treballa des d'un compromís basat en la justícia social i en l'aplicació de l'Agenda 2030 a través dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, posant les persones i les seves necessitats en el centre de l'activitat, amb l'objectiu d'apoderar-les per entrar al mercat laboral.

Tàrrega. Cartaes

L'any 2020 va ser un any complicat. Van començar amb molta energia i amb un projecte nou d'*Up cycling* de mobles, però a mitjans de març es va aturar tot, i com totes les empreses a escala mundial, es van veure afectats per la COVID-19.

Van ser dies molt durs, d'incertesa, de parar una activitat que proporcionava treball a 20 persones, 14 d'elles amb contracte d'inserció. Però cal dir que això els va unir molt com a equip. Van estar en contacte gairebé cada dia, donant resposta a les necessitats dels treballadors (aliments, ajuts a lloguer, bretxa digital...) i, sobretot, van fer que cap dels seus treballadors es sentís desprotegit, i això va crear un clima de cohesió grupal del qual n'estan molt orgullosos.

A Cartaes, tot i les dificultats, van tancar l'any en positiu. Son una empresa sostenible i ho són gràcies a les persones que fan possible el dia a dia: les que programen, les que recullen materials, les que trien, les que reparen, les que venen a les botigues, les que orienten, les que gestionen que la cadena de l'economia sigui cada vegada més circular i eficaç.

El 2020 va donar feina a **28 persones** amb un pressupost de **527.906,02 euros**.

Economia Solidària - ECOSOL

ECOSOL és l'empresa d'inserció de Càritas Diocesana de **Girona**. És un projecte empresarial que posa les persones al centre, que cerca la rendibilitat social i que ofereix els màxims estàndards de qualitat en la prestació de serveis i la gestió. ECOSOL contribueix al desenvolupament sostenible a nivell mediambiental, econòmic i social.

Un dels factors més importants en el desenvolupament d'aquesta EIS és que compta amb tota la xarxa de persones que formen Càritas Diocesana de Girona, que actuen com a prescriptores i comercials, identificant nous clients i noves oportunitats.

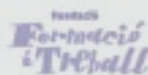
Per fer front a la situació de pandèmia i mantenir els llocs de treball es va crear una borsa d'hores i torns de producció i de descans.

D'altra banda, per tal d'adaptar-se a la realitat del moment, van fer formació en els sectors productius que tenien més demanda: lliurament a domicili, confecció de productes de protecció, desinfecció.

També es va posar en marxa el portal de la persona treballadora per poder fer la formació telemàticament.

El 2020 vam comptar amb **146 treballadors**. Els recursos aplicats van ser de **2,3 milions d'euros**.

Fundació Formació i Treball

Sant Esteve Sesrovires. Triatge de roba

L'esclat de la pandèmia de la COVID-19 va generar canvis radicals en l'activitat econòmica i social del país. Les mesures associades al confinament i a la distància social van impactar en totes les activitats de la Fundació Formació i Treball i en totes les persones que formen els equips. En l'àmbit de l'acció social, l'atenció a les persones i la inserció en el mercat de treball es van veure greument afectades. Entre els impactes més destacables hi havia l'aturada de relacions directes amb un bon nombre d'empreses i la pràctica desaparició d'oportunitats laborals per a bona part dels col·lectius. Tot i això, cal destacar l'esforç de l'entitat per mantenir actius els llocs de feina vinculats a les diferents empreses d'inserció del Grup Formació i Treball.

El 2020, es van contractar **796 persones** en empresa ordinària i **441 persones** a les seves empreses d'inserció. També, es van atendre persones en diferents itineraris individualitzats de formació per a l'ocupació, d'inserció laboral o d'acompanyament dins les empreses d'inserció.

La inversió total efectuada pel Grup Fundació Formació i Treball el 2020 va ser de **17 milions d'euros** (pendent d'auditoria).

Fundació Jaume Rubió i Rubió

Des de la Fundació Jaume Rubió, programa d'ocupació de Càritas Diocesana de **Lleida**, destaquen dos aspectes rellevants del 2020, referents a canvis adoptats en el programa i vinculats a l'ús de les noves tecnologies.

D'una banda, la incorporació progressiva d'aplicacions mòbils com WhatsApp i un major ús del correu electrònic com a vies de contacte amb els seus usuaris. Aquestes, juntament amb un increment del seguiment telefònic, han permès seguir estant al costat de les persones ateses en els mesos més crítics de la pandèmia, en situacions de confinament domiciliari i amb restriccions de mobilitat vigents.

En segon lloc, des del programa s'han adaptat els continguts de les formacions a modalitat o en línia, especialment els cursos ocupacionals; això ha permès que l'activitat formativa no s'aturés en cap moment de l'any. A més a més, s'ha incrementat l'ús d'aplicacions com WhatsApp per fomentar els vincles entre participants i la cohesió de grup, donada la impossibilitat de realitzar trobades presencials entre l'alumnat i el professorat.

El 2020 van comptar amb **7 llocs de treball**. La inversió total va ser de **159.617,76 euros**.

Fundació Volem Feina i El Volem Feina Serveis Mediambientals (CD Solsona)

L'any 2020 va ser un any de molts canvis a la Fundació Volem Feina i de gran esforç degut a la nova situació derivada de la COVID-19. Es van haver d'adaptar a les noves necessitats, realitzant serveis com ara tràmits relacionats amb prestacions i ajudes com la Renda Garantida de Ciutadania (RGA) o l'Ingrés Mínim Vital (IMV) amb l'objectiu de reduir la bretxa digital. Es van fer més lliuraments de material de primera necessitat a causa de la situació excepcional i d'urgència.

El 2020 va créixer i es va consolidar l'empresa d'inserció Volem Feina Serveis Ambientals, amb personal d'inserció i professionals. Va ser un exercici de lluita i de creixement, de renovació i de canvis.

La COVID-19 ha afectat especialment les persones més vulnerables provocant un increment de les desigualtats socials que ja existien. L'entitat va fer un gran esforç per seguir mantenint els projectes en actiu, executant i adaptant les condicions i els mecanismes necessaris per donar la cobertura que els serveis exigeixen i en cap moment es va deixar de treballar en els projectes, malgrat tractar-se d'una situació sense precedents i sense temps de reacció.

El 2020 van comptar amb **42 llocs de treball**. La inversió total va ser de **613.756,78 euros**.

Fundació Xavier Paules i El Xavier Paules (CD Solsona)

L'any 2020 va ser un any de canvis i adaptacions a la fundació. Amb l'estat d'alarma no es va aturar l'activitat perquè es tracta d'un servei essencial de recollida de material reconvertible, però l'activitat i el funcionament sí que es va modificar. Els serveis de manteniment d'espais públics i serveis privats es van aturar durant el confinament. El personal treballava dies alterns, amb ERTE parcial fins el 2 maig, realitzant ells mateixos les activitats i sense el personal becat. Aquest s'hi va incorporar al juny amb menys places per setmana per mantenir les distàncies dins els vehicles.

Com a novetat, a l'octubre va començar un nou curs trimestral en tècniques de neteja, manteniment d'espais públics i reciclatge per formar i facilitar la inserció laboral de les persones que atenem. També l'empresa d'inserció Xavier Paules —que realitza tasques i serveis essencials de recollida de cartró i vidres a grans productors

FUNDACIÓ
XAVIER
PAULES

Cervera. Xavier Paules

també ofereix altres serveis de reciclatge— es va haver d'adaptar a la nova situació.

El 2020 van comptar amb **55 llocs de treball**. La inversió total va ser de **231.979,60 euros**.

Grup Grapats

Grup
GRAPATS

El Grup Grapats està format per dues empreses: Nougrapats, i Centre Especial de Treball Grapats, promogudes i dirigides per Càritas Diocesana d'Urgell, amb una presència destacada en el camp del residu tèxtil i en la reutilització d'objectes diversos.

Els dos projectes, tant el de l'empresa d'inserció —focalitzat en les persones en risc d'exclusió— com l'altre, el Centre Especial de Treball, orientat a les persones amb dificultats funcionals, persegueixen un sol objectiu: la inserció sociolaboral.

Al mateix temps, els dos projectes volen fer visible l'aposta de Càritas Diocesana d'**Urgell** per l'economia social i ser experiències transformadores per a la cura del nostre planeta.

Les activitats que realitza la empresa d'inserció Nougrapats són la gestió d'una xarxa de 85 contenidors de recollida de roba, ubicats en 45 poblacions diferents, la venda de roba amb la marca Moda Re-, i el servei de mudances, buidatge de pisos i lloguer de plataforma elevadora.

El març del 2020, el CET Grapats va rebre la qualificació de centre especial de treball i va permetre l'arrencada. A finals de l'any comptava amb 8 treballadors amb capacitats diferents i 4 treballadores d'estructura.

Les activitats del nou CET són el servei de bugaderia, lloguer de vaixelles, paqueteria i venda d'objectes segona mà.

A través del Grup Grapats es van contractar **26 persones**. La inversió efectuada pel grup el 2020 va ser de **495.007,82 euros**.

Treball Digne Vic

Treball Digne és la "més jove" de les empreses d'inserció laboral de les Càritas diocesanes catalanes. Promoguda per Càritas Diocesana de **Vic** el 2020, centra la seva activitat fonamental en la gestió de residu tèxtil, combinant la vessant ecològica del projecte amb la social. En aquest sentit, les botigues de Manresa i d'Igualada són una alternativa als tradicionals robbers de les Càritas parroquials, però dignificant més el lliurament de roba a les persones necessitades.

Entre els objectius de Treball Digne hi ha l'obertura de dues botigues més: una a Ripoll i una altra a Vic.

Troballes (CD Lleida)

En un any tan complicat com el que s'ha viscut durant el 2020, Troballes Empresa d'Inserció va destinar tots els esforços al suport de les persones, tant dels treballadors de l'empresa com de les persones que es troben en situació més vulnerable a la ciutat de Lleida. Van mantenir obert el servei de donació de roba gratuïta augmentant el volum de peces donades respecte al 2019. Els seus empleats i empleades, tot i patir l'entrada a l'ERTO, van poder cobrar el 100 % de les seves nòmines al dia gràcies a l'aportació econòmica de l'empresa.

El 2020 van comptar amb **22 llocs de treball**. La inversió total va ser de **727.196,44 euros**.

Lleida. Botiga Troballes

TREBALL
D I G N E

TROBALLESS
Troballes Empresa d'Inserció, SLU

6.2. Les fundacions vinculades

Centre Català de Solidaritat, Fundació Privada

El Centre Català de Solidaritat (CECAS) és una fundació privada sense ànim de lucre creada l'any 1991 a iniciativa de **Càritas Catalunya** amb el suport dels bisbes de les vuit diòcesis catalanes. Es dedica a l'atenció de persones amb drogodependència, especialment aquelles que es troben en situació d'exclusió social. És un servei de l'Església de Catalunya.

El 2020 va facilitar serveis d'atenció ambulatoria, centre de dia, comunitat terapèutica, pis de reinserció, pis d'inclusió social i atenció familiar a **150 famílies i 552 persones** amb una inversió de **2.274.263,81 euros**.

Barcelona. Seu central. Activitats

Fundació Foment de l'Habitatge Social: 31 anys al servei de la inclusió residencial

La Fundació Foment de l'Habitatge Social va néixer impulsada per Càritas Diocesana de **Barcelona** fa 31 anys per desenvolupar un projecte d'inclusió residencial per a famílies en situació d'exclusió social i residencial ateses des de Càritas.

Durant tots aquests anys, la fundació s'ha convertit en experta en la gestió d'habitatge social per als col·lectius més desfavorits i en l'acompanyament social de les persones que hi viuen.

Barcelona. Pis social

La seva tasca principal és gestionar un parc d'habitatges per facilitar allotjament en règim de lloguer temporal —a un preu social, per sota del mercat— i garantir-ne l'habitabilitat i la qualitat. El valor diferencial de la fundació és l'aplicació de plans de treball social integrals, transversals i personalitzats amb les persones i les famílies que accedeixen als habitatges, perquè puguin recuperar la seva autonomia i dignitat.

Actualment, donada la greu situació social i econòmica que viu el nostre país, aquest objectiu continua més vigent que mai i la fundació afronta importants reptes per aconseguir que les persones ateses per Càritas puguin accedir a un habitatge d'estada temporal amb un procés social d'acompanyament que culmini amb la seva inclusió residencial i social.

El 2020 van comptar amb **461 habitatges** en els quals van allotjar **1.505 persones**, amb una despesa de **3,5 milions d'euros**.

APASOMI

(Càritas Diocesana de Terrassa)
www.caritasdtr.org/apasomi

Brins d'Oportunitats

(Càritas Diocesana de Sant Feliu de Llobregat)
www.brinsoportunitats.cat

Cartaes Tàrrega

(Càritas Parroquial de Tàrrega)
www.cartaestarrega.com

Centre Català de Solidaritat, Fundació Privada

(Càritas Catalunya)
www.cecasfundacio.cat

Grup Grapats

(Càritas Diocesana d'Urgell)
www.grapats.com

Economia Solidària- ECOSOL

(Càritas Diocesana de Girona)
www.caritasgirona.cat/ecosol

Fundació Foment de l'Habitatge Social

(Càritas Diocesana de Barcelona)
www.habitatge-social.org

Fundació Formació i Treball

(Càritas Diocesana de Barcelona)
<https://formacioitreball.org>

Fundació Jaume Rubió i Rubió

(Càritas Diocesana de Lleida)
fundacionjaumerubioirubio.cat

Fundació Volem Feina- El Volem Feina Serveis Mediambientals

(Càritas Diocesana de Solsona)
www.volemfeina.org

Fundació Xavier Paules - El Xavier Paules

(Càritas Diocesana de Solsona i Càritas Parroquial de Cervera)
www.fundacioxavierpaules.cat

Treball Digne

(Càritas Diocesana de Vic)
www.caritasbv.cat

Troballes

(Càritas Diocesana de Lleida)
<http://troballes.org>

Tarragona. Botiga Filigrana

7. Comunicació, sensibilització i denúncia

A causa del confinament provocat per la COVID-19 i les posteriors onades, bona part del treball de comunicació es va centrar en les accions de captació. El 2020 es van posar en marxa nombroses accions destacant especialment les Campanyes COVID-19, la Campanya d'Arrodoniment Solidari del Grup Bonpreu, i el "Cava amb Cor" de la Confraria del Cava Sant Sadurní, la Campanya del Dia de Caritat i la Campanya de Nadal.

Campanyes COVID-19

Durant l'estat d'alarma les Càritas catalanes van haver de replanjar tots els serveis i projectes, vetllant per garantir les necessitats bàsiques de tothom qui ho requeria. Això va ser possible gràcies al suport de voluntaris i de professionals contractats. La seva implicació va fer possible l'atenció de les persones més vulnerables, juntament amb el compromís de socis i donants.

Per tal d'aconseguir fons per a l'augment exponencial de les peticions d'ajuda, es van posar en marxa quatre campanyes: "CàritasX3" (abril), "A només dos metres de tu" (juny), "La pobresa també rebrota" (octubre) i "Bon Nadal, però per a tothom".

Des de l'inici de la crisi sanitària, les famílies i persones soles que van trucar a les portes de Càritas es van multiplicar per tres. Totes estaven patint les conseqüències de la COVID-19 i ens demanaven ajuda en necessitats bàsiques com l'alimentació, l'habitatge i els subministraments. Atenent aquesta situació es va crear urgentment un fons d'emergència per tal de triplicar les nostres ajudes.

Imatge de la campanya "A només dos metres de tu"

Un cop passat el desconfinament, a inicis de setembre, el recentment constituït Grup de Treball de Campanyes de Càritas Catalunya va mostrar la seva preocupació pel possible rebrot de la pandèmia. És per això que es va començar a treballar anticipadament en una nova campanya de captació de fons per quan tornés a esclatar la crisi sanitària.

Tot i això es va continuar oferint suport a les accions d'emergència de la Confederación de Cáritas Española, i amb la visibilització de les diferents problemàtiques socials: el desenvolupament de la Renda Garantida de Ciutadania (RGA) de la Generalitat de Catalunya; la posada en marxa de l'Ingrés Mínim Vital (IMV) del Govern de l'Estat; les situacions d'irregularitat sobrevinguda; la precarietat laboral i el treball indecent, les dificultats per disposar d'un habitatge digne, etc.

Imatge de la campanya "Bon Nadal, però per a tothom"

8. Animació comunitària

A Càritas parlem molt d'animar la comunitat, d'acollida i acompanyament de les persones, de participació, de denúncia, de sensibilització i de transformació de la realitat. L'animació comunitària és l'acció per la qual, com a comunitat, ens posem en marxa i ens unim per millorar les coses, ens movem per construir una societat diferent, que s'assembla tant com sigui possible al somni de Déu. Com fem aquest camí d'animació comunitària? Seguim cinc passos senzills: veure, jutjar, actuar, revisar i celebrar¹.

Amb el "veure" posem la nostra mirada des del cor, per deixar-nos interpel·lar per l'altre. Aquí ens ajuda molt l'anàlisi de la realitat que es fa des dels diferents Observatoris, tant de les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya com del territori espanyol, així com els informes de la Fundación FOESSA. El "jutjar" ens porta a fer un pas més, des de les persones fins a les causes injustes i insolidàries que les condemnen a viure en la indignitat de la pobresa i la misèria. L'"actuar" ens convida a posar-nos en marxa per transformar la realitat a partir de l'acció compromesa. Per tal de no perdre el rumb del nostre caminar metodològic, ens cal "revisar", és a dir, prendre consciència avui del que es va fer ahir, per millorar l'acció que es farà l'endemà. Finalment, cal "celebrar", amb agraïment, les victòries, els èxits, els fracassos, les alegries i les tristeses, com a parts d'una humanitat que camina entre llums i ombres i que, amb saviesa, ho aprofita tot per progressar i créixer en justícia, pau i amor.

¹ Cf. Càritas Diocesana de Burgos (2018).

Formació 2018-2019. Recuperat des de www.caritasburgos.es

Madrid. Assemblée General de Càritas Española

L'animació comunitària és necessària des dels nostres projectes, i ha de comptar amb tothom, perquè l'acció comunitària és participativa i integradora. Els nostres projectes, les nostres accions, han d'estar oberts al barri i a totes les persones, i promoguts des d'allà on siguem: les nostres Càritas parroquials i arxiprestals. En aquest sentit, cal destacar l'acció extraordinària realitzada per les Càritas parroquials i arxiprestals durant el 2020, per sostenir situacions extremes provocades per la pandèmia en uns temps de màxima vulnerabilitat i incertesa. Durant els tres primers mesos del confinament es va atendre el 87 % de les persones que s'havien atès en tot el 2019, cosa que mostra la magnitud de l'acció que es va realitzar arran de la COVID-19, sobretot en la cobertura de les necessitats més bàsiques com l'alimentació i l'habitatge. Cal destacar la solidaritat mostrada per una ciutadania anònima i voluntària que es va mobilitzar per oferir el seu suport i servei.

Una comunitat ferma, cohesionada i sensible a la realitat és la base per lluitar contra l'exclusió social, per no deixar ningú enrere. Sentir-se part d'una comunitat dona un sentit i una força que ajuda a superar les dificultats de les persones. Per això, a Càritas treballem per enfortir les nostres comunitats, per ajudar que les persones formin vincles i xarxes socials duradores i que tots ens sentim part d'un mateix poble, com si fóssim veïns i veïnes del gran poble que és el món.

9. Dades econòmiques 2020

Els recursos econòmics són gestionats de manera acurada i fent un control exhaustiu de l'aplicació dels recursos. Presentem la informació econòmica agrupada de les 10 Càritas diocesanes amb seu a Catalunya. Totes les Càritas diocesanes auditen anualment els seus comptes d'acord amb la Llei 22/2015 d'auditoria de comptes

INGRESSOS 2020

42.755.651,43 €

FONTS PRIVADES	26.855.275,15 €	62,81 %
Col·laboradors periòdics (socis)	3.214.997,51 €	7,52 %
Donants	6.766.478,41 €	15,83 %
Campanyes (Corpus, Nadal...) a transferir	2.721.743,78 €	6,37 %
Herències i llegats	4.948.106,46 €	11,57 %
Entitats religioses / Parròquies	1.352.365,44 €	3,16 %
Entitats privades	6.695.376,48 €	15,66 %
Prestació de serveis / Vendes	684.977,40 €	1,60 %
Aportació de persones ateses	471.229,67 €	1,10 %
FONTS PÚBLIQUES	13.949.212,12 €	32,63 %
Subvencions d'àmbit europeu	329.377,13 €	0,77 %
Subvencions d'àmbit estatal	245.873,70 €	0,58 %
Subvencions d'àmbit autonòmic	4.752.660,36 €	11,12 %
Subvencions d'àmbit local	6.137.024,72 €	14,35 %
Aportació IRPF aplicat a l'acció social	2.484.276,21 €	5,81 %
ALTRES FONTS	1.951.164,16 €	4,56 %
Aportacions en espècie	1.450.216,04 €	3,39 %
Altres ingressos	500.948,12 €	1,17 %

DESPESES 2020

46.028.411,57 €

Acció Social (programes i projectes)	38.333.575,08 €	83,28 %
Gestió i administració	4.996.396,70 €	10,86 %
Dinamització i acompanyament al territori, formació i voluntariat	812.191,04 €	1,76 %
Comunicació i sensibilització, captació	1.598.958,02 €	3,47 %
Cooperació internacional (projectes i emergències)	103.032,53 €	0,22 %
Col·laboració amb CECAS	184.258,20 €	0,40 %

RESULTAT DE L'EXERCICI 2020

Total ingressos	42.755.651,43 €
Total despeses	46.028.411,57 €
TOTAL	-3.272.760,14 €

DETALL DE LES DESPESES DELS PROGRAMES I PROJECTES D'ACCIÓ SOCIAL: 38.333.575,08 €

4.335.063,01 €

11,42 %

Programa d'Acollida i acompanyament

13.447.041,53 €

35,41 %

Programa de Cobertura de les necessitats bàsiques

1.177.867,78 €

3,10 %

Programa de Gent gran

5.465.682,92 €

14,39 %

Programa de Sense llar i habitatge

6.192.642,76 €

16,31 %

Programa de Família i infància

564.118,24 €

1,49 %

Programa de Salut

367.268,41 €

0,97 %

Programa d'Educació i formació per a adults

5.842.340,87 €

15,39 %

Programa d'Inserció sociolaboral i economia social

579.455,04 €

1,53 %

Programa d'Assessoria jurídica

DETALL DE L'ORIGEN PÚBLIC O PRIVAT DELS INGRESSOS 2020

Aportacions privades	28.806.439,31 €	67,37 %
Aportacions públiques	13.949.212,12 €	32,63 %
TOTAL INGRESSOS	42.755.651,43 €	

10. Persones al servei de persones

Durant tot el confinament, les deu Càritas diocesanes amb seu a Catalunya van haver d'adaptar-se a la greu situació sanitària. Les normes preventives de les autoritats sanitàries van fer que aconselléssim a bona part del nostre voluntariat (major de 65 anys) restar a casa seva. Moltes d'aquestes persones van haver d'adaptar les seves tasques i funcions per poder continuar oferint el seu compromís amb les persones més vulnerables.

Aquesta situació va suposar un descens espectacular del suport del voluntariat a les Càritas diocesanes. Vam passar dels més de 13.000 voluntaris en actiu a 2.500. Aquesta gran davallada es va veure lleugerament compensada per la incorporació de 1.000 noves persones voluntàries, sobretot joves, però també persones que havien perdut la feina o treballadors que disposaven de més temps per dedicar-se a les accions de l'entitat.

Però amb l'inici de nou curs escolar i la reobertura de molts projectes, Càritas necessitava persones voluntàries compromeses per als serveis de suport educatiu, per als centres de distribució d'aliments o dels robbers els tallers d'aprenentatge de llengua per a persones nouvingudes, l'acompanyament a la inserció laboral de joves i adults, el suport emocional o tasques de sensibilització, entre d'altres, arreu de les diòcesis.

La pandèmia també va afectar les activitats formatives de Càritas i els espais de trobada. Es va haver de suspendre la V Trobada de Càritas Catalunya, que s'havia d'efectuar a Vic, així com l'Escola de Formació de Càritas Catalunya, que es programà per al 2021. I la Escuela de Primavera, la Escuela de Verano i la Escuela de la Caridad de Càritas Española es van adaptar a nous formats virtuals.

Tot i això, el 2020 vam comptar amb **13.061 persones** als equips de les deu Càritas diocesanes amb seu a Catalunya; d'aquestes, **12.473 eren voluntàries**, i **588 eren contractades**.

Equips de les Càritas diocesanes:

13.061 persones

Persones voluntàries: **12.473**

Persones contractades: **588**

24.136 col·laboradors (socis, donants...)

Particulars: **22.903**

Empreses: **1.233**

Persones voluntàries:

Dones: **70 %**

Homes: **30 %**

Edats:

Fins a 20 anys: **7 %**

De 21 a 40 anys: **9 %**

De 41 a 60 anys: **22 %**

Més de 61 anys: **62 %**

11. Sigues part de la solució contra la pobresa

Lleida. Pis compartit per a joves

Per què fer-se de Càritas?

L'acció de Càritas és possible gràcies a la col·laboració desinteressada de moltes persones.

Fer-se de Càritas és un gest de solidaritat que implica un compromís i una aposta per una societat més justa.

La teva col·laboració anirà destinada als diferents programes que les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya efectuen al nostre territori.

Gràcies per ser part de la solució contra la pobresa.

Col·labora amb nosaltres:

Per donar resposta a les persones necessitades que atenem, hi ha diferents possibilitats de col·laboració amb les Càritas diocesanes amb seu a Catalunya i amb la mateixa Càritas Catalunya:

- Fer-se voluntari i dedicar una part del temps i dels coneixements als altres.
- Fer-se soci i aportar una quantitat periòdica que cadascú decideix o fer donatius puntuals.
- Possibilitar la inserció laboral oferint llocs de treball o facilitar pràctiques laborals.
- Facilitar el lloguer d'habitatges per a persones necessitades amb la supervisió de Càritas.
- Deixar un llegat o una herència.
- Contractar els serveis de les nostres empreses d'economia social.
- Promoure actes lúdics o esportius en benefici de Càritas.
- Col·laborar a través del nostre programa "Entitats amb Cor", que compta amb el suport d'empreses, fundacions, clubs esportius, universitats i altres entitats.
- Interaccionar i compartir amb les nostres xarxes socials.

Aportacions econòmiques:

ES26 2100 0006 3202 0131 0198

Càritas diocesanes amb seu a Catalunya

C/ Dels Àngels, 18, entresol
08001 Barcelona
Tel.: 934 126 864
info@caritascatalunya.cat
www.caritascatalunya.cat

[www.facebook.com/
Caritas-Catalunya](https://www.facebook.com/Caritas-Catalunya)

[www.twitter.com/
CaritasCataluny](https://www.twitter.com/CaritasCataluny)

[https://www.youtube.com/
channel/UCUMbZsf5rUFDby
HxXRE6UZA](https://www.youtube.com/channel/UCUMbZsf5rUFDbyHxXRE6UZA)

Barcelona

Via Laietana, 5, entresol
08003 Barcelona
Tel.: 933 446 900
infocaritas@caritasbcn.org
<https://caritas.barcelona/>

Girona

Pujada de la Mercè, 8
17004 Girona
Tel.: 972 204 980
caritas@caritasgirona.cat
www.caritasgirona.cat

Lleida

Pl. de Sant Josep, 2
25002 Lleida
Tel.: 973 283 081
caritasdiocesana@caritaslleida.net
www.caritaslleida.net

Sant Feliu de Llobregat

C/ Armenteres, 35
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel.: 936 527 770
secretaria@caritassantfeliu.cat
www.caritassantfeliu.cat

Solsona

Pl. dels Màrtirs, 7
25200 Cervera
Tel.: 973 532 879
secretaria.cdsolsona@caritas.es
www.caritasdiocesanasonsolsona.cat

Tarragona

C/ Arnyà, 16
43004 Tarragona
Tel.: 877 449 866
caritas@caritasdtarragona.cat
www.caritasdtarragona.cat

Terrassa

C/ Duran i Sors, 11
08201 Sabadell
Tel.: 931 433 984
info@caritasdiocesanaterrassa.cat
www.caritasdiocesanaterrassa.cat

Tortosa

C/ Croera, 7
43500 Tortosa
Tel.: 977 441 143
secretaria.cdtortosa@caritas.es
www.caritastortosa.org

Urgell

C/ Bisbe Guitart, 27-29
25700 La Seu d'Urgell
Tel.: 973 351 266
caritas.cdurgell@caritas.es
www.caritasurgell.cat

Vic

C/ Torras i Bages, 4 baixos
08500 Vic
Tel.: 938 860 483
correu.cdvic@caritas.es
www.caritasbv.cat

